

STJØRDAL KOMMUNE
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Orgnr 939958851

Tilsynsrapport for STJØRDAL KOMMUNE org.nr. 939958851

Vi viser til tilsyn med VÆRNESREGIONEN BRANN- OG REDNINGSTJENESTE AVD STJØRDAL org.nr. 874564222 (underenhet)

Sted:	Kjøpmannsgata 6A, 7500 STJØRDAL
Når:	12.04.2024
Til stede fra dere:	Per Kristian Laugtug (leder beredskap), Bjørn Rønning (brannsjef), Bjørn Bremseth (sektorleder bydrift og infrastruktur), Tor Buan (leder forebyggende avdeling), Ketil Almbakk (plastillitsvalgt) og Thomas Sivertsen (verneombud)
Til stede fra Arbeidstilsynet:	Anne Marit Kjelbergnes (senioringeniør), Sandra Hoddø Steinbakk (senioringeniør) og Reidun Kristin Mæhlum (seniorrådgiver)

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Krav om opplysninger	Vedtatt	29.05.2024
2	Pålegg - Kjemisk helsefare - tiltak for å redusere risiko	Varslet	01.05.2025
3	Pålegg - Ventilasjon og prosessavsug - tiltak	Varslet	01.02.2025
4	Pålegg - Arbeidslokaler og arbeidsplasser	Varslet	01.08.2024
5	Pålegg - HMS-arbeid - tiltak og plan	Varslet	01.05.2025
6	Pålegg - Arbeidslokaler og arbeidsplasser	Varslet	01.05.2027
7	Pålegg - HMS arbeid - avviksrutine	Varslet	01.08.2024

Forklaring til kolonnen «status»

- Varslet:** Betyr at dere har mulighet til å kommentere eller gi opplysninger vi bør vurdere, før vi fatter et vedtak. Fristen for å gi slike kommentarer finner dere lenger nede i brevet.
- Vedtatt:** Betyr at vi har besluttet å gi pålegg, tvangsmulkt, stans eller overtredelsesgebyr. En ev. frist finner dere i tabellen over og lenger nede i brevet. Vedtak kan påklages.

Oppsummering av tilsynet

Arbeidstilsynet kontrollerte hvordan virksomheten jobber systematisk og forebyggende med helse, miljø og sikkerhet (HMS). Tilsynet hadde fokus på :

- Bruk av overtid og høy arbeidsbelastning
- De fysiske forholdene på brannstasjonen mhp rein og urein sone og vaskefasiliteter for kjøretøy og utstyr som har vært eksponert for brannrøyk/gasser

Arbeidstilsynet foretok den 21.09.2016 et tilsyn der det ble satt fokus på brannmannskapenes og feiernes eksponering for helseskadelig støv, gass og brannrøyk i arbeidssituasjoner. Stjørdal kommune oversendte den 09.04.2019 en tilbakemelding der det listes opp en rekke tiltak for å redusere eksponeringen. Under tilsynet hadde vi fokus på hvordan disse tiltakene er fulgt opp, og om det har skjedd endringer.

Følgende ble registrert :

Under tilsynet fikk vi overlevert rapporten etter vernerunde datert 13.12.2023. Rapporten viser at brannstasjonen bærer preg av mangelfullt vedlikehold og byggeteknisk forfall. Enheten har nærmest vokst seg ut av "huset" i takt med økning av antall ansatte, og at brann- og redningstjenestens bil - og utstyrsark har økt betraktelig i tråd med det som forventes av tjenesteleveranse.

Vi kan ikke gå inn på alle "mangler" ved stasjonen i denne rapporten, men kun påpeke de mest alvorligste funn som må utbedres. Dette er mangel på vaskehall, dårlig skille mellom rein og ureine soner, mangel på avtrekk i vognhallen som sikrer at eksosen blir fjernet fra de nyinnkjøpte kjøretøyene og ingen løsning for vask av brannteppe.

Det gis også pålegg om oversendelse av planer for utbedring av andre avvik på brannstasjonen.

Litt om helserisiko i yrket:

Brannfolk er betydelig mer utsatt for å utvikle en rekke kreftsykdommer sammenliknet med andre yrkesgrupper og befolkningen generelt. Forekomsten er 20 prosent høyere enn ellers i befolkningen. Risiko for lungekreft blant brannmenn er 18 prosent høyere enn i den generelle befolkningen. Når det kommer til føflekkreft er risikoen 61 prosent høyere, og for hudkreft er risikoen 32 prosent høyere. Forskerne ser også økt risiko for en rekke andre kreftformer som for eksempel prostatakreft. Brannfolk har også høyere forekomst av luftveislidelser sammenliknet med befolkningen for øvrig.

Brannmenn utsetter seg også i kortere perioder for ekstremt hard fysisk belastning og termiske påkjenninger som øker oksygenopptaket og dermed innånding av helsefarlige kjemikalier.

Kjemikalier trenger også raskere inn i varm og svett hud enn i hud som er tørr eller sval. Da brannrøyken inneholder mange kjemiske komponenter og kombinasjoner av disse, er det heller ikke mulig å fastslå hvilken dose eller hvor lenge man kan utsettes for ukjente branngasspartikler før det kan være skadelig.

Det er fastslått at mange av kjemikaliene er svært giftige og kreftframkallende. Blandingen av ulike stoffer som tas opp i kroppen risikere å bli enda mere skadelig enn summen av de ulike stoffene, man får en synergisk effekt, en så kalt coctailleffekt. Kjemikalier i branngasser som er konstatert kreftfremkallende er benzen, dioxiner, formaldehyd, polyaromatiske hydrogenkarboner (PAH) og vinylklorid. En del av disse stoffene tas lett opp gjennom huden. En del av de skadelige stoffene som dannes i branngasser lukter og synes, mens andre er helt usynlige og luktfrie. Det er derfor ofte umulig for arbeidstakerne å vite om de skal beskytte seg eller ikke. Arbeidstakerne må derfor alltid være beskyttet, da det er umulig å vite om luften de puster inn er farlig eller ikke. Opptak av kjemikalier skjer via åndedrettet og huden samt via munnen.

Opptak via hud eller munn skjer også der brannmenn tar på huden med forurensede hender eller med hansker som har vært i kontakt med brannrester, eksempler ved snusing. Huden er også blottet i mange situasjoner, for eksempel ved etterkontroll, ved brannslukking av lyng eller skogbrann der røykdykkerutstyr er vanskelig å bruke. Det er viktig at personlig verneutstyr som åndedrettsvern og hansker benyttes ved alle arbeidsoperasjoner der arbeidstakerne kan eksponeres for støv/gass eller røyk, også når en kler av seg på brannstedet, ved håndtering og vask av utstyr og arbeidstøy på stasjonen og ved rengjøring av kjøretøy (her benyttes det ofte avfettingsmidler som sprøytes på kjøretøyet før vask).

Brannkonstabler må gis muligheter til å beskytte seg mot forurensninger fra brannrøyk i alle arbeidsoperasjoner, og arbeidsgiver må legge til rette for at arbeidstakerne har tilstrekkelig vern fra alarmen går til arbeidet er avsluttet og en forlater brannstasjonen.

Dette stiller krav til gode rutiner i forbindelse med slokkearbeidet, etterslukking, transport tilbake til brannstasjonen samt rengjøring og kontroll av utstyr, personlig rengjøring mm.

De fysiske forholdene må også være lagt til rette slik at arbeidstakerne ikke eksponeres for helsefarlige kjemikalier. For at dette skal kunne gjennomføres stilles det også krav om vaskemaskiner som utfører tilfredsstillende vask av arbeidstøy (branntøy og underbekledning), egnede muligheter til vask av utstyr og personlig verneutstyr som benyttes på brannstedet samt garderobeforhold og personalrom der en har muligheter til å oppbevare rent tøy, vaske seg og ta en dusj. Det er viktig å ha fokus på, og legge til rette for skille mellom det som betraktes som rent og det som er forurenset, både i forhold til kjøretøytransport (reine og ureine soner) og håndtering av klær, utstyr som brannslanger og verktøy på brannstasjonen.

Vi gjør oppmerksom på at påleggene har forskjellige frister.

Vi trenger opplysninger

For å vurdere om dere følger bestemmelsene i arbeidsmiljøregelverket trenger Arbeidstilsynet flere opplysninger. Hvis dere ikke har de opplysningene vi etterspør, så gi oss skriftlig tilbakemelding om dette.

#1 Krav om opplysninger

Kravet gjelder virksomheten(e)

VÆRNESREGIONEN BRANN- OG REDNINGSTJENESTE AVD STJØRDAL | orgnr 874564222

Vi ber om å få tilsendt følgende opplysninger innen **29.05.2024**

- Eksempel på arbeidsavtale for heltidsansatt
- Eksempel på arbeidsavtale for deltidsansatt
- Beskrivelse av hvordan arbeidstid registreres, herunder forsvarlighetsvurdering av arbeidstidsordninger
- Turnusplan/arbeidsplan som viser arbeids- og friperiode for heltidsansatte og deltidsansatte
- Timeliste eller lignende for 3 turnusperioder (som visere reell arbeidstid).
- Avtale om unntak med beskrivelse av daglig og ukentlig arbeidsfri for både hel- og deltidsansatte
- Rapport fra Bedriftshelsetjenesten med kartlegging og undersøkelse av arbeidstidsbelastning for både hel- og deltidsansatte
- Avviksrutiner/Beskrivelse av hvordan avvik knyttet til arbeidsmiljøet følges opp
- Rutine for oppfølging av arbeidstaker etter uønsket og/eller emosjonell belastende hendelser
- Oversikt bruk av «overtid»/tilleggsbetaling -regneark vist i møtet.

Arbeidstilsynet har hjemmel i arbeidsmiljøloven § 18-5 første ledd til å kreve disse opplysningene.

Dere kan klage

Dere kan klage dersom dere mener dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene jf. forvaltningsloven § 14. Fristen for å klage er tre dager fra dere mottar vedtaket. For nærmere opplysninger om klageinstans og fremgangsmåte, se www.arbeidstilsynet.no/klage.

Varsel om pålegg

Dette er et varsel om at Arbeidstilsynet kommer til å gi STJØRDAL KOMMUNE pålegg om å rette opp forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Før vi vedtar pålegg, har dere rett til å kommentere saken.

Gi oss skriftlig tilbakemelding innen 29.05.2024 hvis dere mener at beskrivelsen nedenfor ikke er korrekt, eller hvis dere har kommentarer til de påleggene vi varsler og de fristene vi har satt. Etter denne datoen kan vi vedta pålegg.

[Send oss tilbakemeldingen via eDialog](#). Oppgi referansenummer 2024/17430.

#2 Pålegg - Kjemisk helsefare - tiltak for å redusere risiko

Arbeidsgiver skal gjennomføre tiltak for å fjerne eller redusere helsefare forårsaket av kjemikalier og forurensninger i arbeidsmiljøet på den enkelte arbeidsplass. Verneombud/ansattes representant skal medvirke.

Innen **01.05.2025** må dere sende oss:

- Dokumentasjon på at det er montert en vaskehall for vask av kjøretøy og utstyr som bl.a. slanger etter en innsats
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

For å sikre at hensynet til arbeidstakers helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt, skal arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid innebærer at arbeidsgiver skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risikoforholdene i virksomheten, utarbeide planer og iverksette tiltak for å redusere risikoen

Tiltak for å fjerne eller redusere helse- og sikkerhetsrisiko fremgår av forskrift om utførelse av arbeid § 3-8. Arbeidsgiver skal utarbeide tiltak i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Kartlegging og risikovurdering, samt planer og tiltak som utløses av risikovurderinger, skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse og oppbevares slik at opplysningene kan anvendes på et senere tidspunkt

Dette har vi funnet hos dere:

Etter at tilsynet ble gjennomført i 2016, ble det gitt en del pålegg om utbedringer. I brev av 09.04.2019 skriver Stjørdal kommune:

"Det er ikke lenger tillatt å vaske kjøretøy i vognhall. For utvendig vask/renhold av kjøretøy leier vi oss inn på vaskeanlegget til Circle K".

Under tilsynet kom det fram at vask av kjøretøy i vaskeanlegget til Circle K opphørte for noen år siden. Etter den tid har kjøretøy ikke blitt vasket før de kjøres inn i vognhallen eller vaskes i og utenfor vognhallen. Slangere og annet større utstyr vaskes utenfor stasjonen. På vinters tid vaskes alt i vognhallen som har et løp med sluk.

Dette er ikke tilfredsstillende. Det er viktig at vask av kjøretøy og utstyr som har vært i innsats kan rengjøres i en vaskehall /ureint område på en tilfredsstillende måte før de kjøres/fraktes inn i vognhallen som skal anses som rein sone.

Det er uvisst om det er meldt avvik på dette.

Arbeidsplassforskriften § 2 – 14 stiller krav om at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom mv får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer mv.

Videre har arbeidsplassforskriften § 2-1 krav om at arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomhet og de arbeidsplassene som finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven § 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c, forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) § 3-8 og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 7-1 sjettede ledd.

#3 Pålegg - Ventilasjon og prosessavsug - tiltak

Arbeidsgiver skal sørge for mekanisk ventilasjon, prosesstilpasset avsug og andre ventilasjonstiltak for å redusere arbeidstakeres eksponering for kjemikalier og forurensinger til et minimum. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant.

Innen 01.02.2025 må dere sende oss:

- Beskrivelse av gjennomførte ventilasjonstiltak som sikrer at eksosen fra kjøretøy blir fjernet fra vognhallen på en tilfredsstillende måte.
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal utarbeide planer og iverksette ventilasjonstekniske tiltak for å sikre at arbeidsmiljøet er tilrettelagt slik at arbeidstaker er sikret mot ulykker, helseskade og særlig ubehag ved håndtering av kjemikalier.

Arbeidslokaler og arbeidsplasser, eller andre områder hvor arbeidstakere har adgang og hvor arbeidet eller prosesser kan medføre forurensing av luften, skal ha mekanisk ventilasjon og prosesstilpasset avsug slik at konsentrasjonen av kjemikalier i arbeidsatmosfæren holdes på et fullt forsvarlig nivå, med hensyn til helse og eksplosjonsfare. Ventilasjon og prosesstilpasset avsug skal sikre følgende:

- forurensningen fjernes ved kilden slik at eksponering og behov for å benytte åndedrettsvern reduseres mest mulig
- eksponeringen for forurensning i hele oppholdssonen reduseres
- spredning av forurensninger til andre lokaler hindres
- at forurenset luft ikke resirkuleres, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at dette ikke vil medføre helseisiko for arbeidstakerne
- frisklufttilførsel til alle steder hvor det utføres arbeid i trange rom (kummer, tunneler, pumpestasjoner, o.l.).

Stasjonære prosessavsug skal ha utblåsing til friluft. Der hvor stasjonære avsug ikke er praktisk anvendelig skal det benyttes mobile avsug med filter som er egnet for de aktuelle forurensninger. I trange rom er utblåsning fra avsug med filter ikke tillatt. Rom hvor det arbeides med cytostatika skal være utstyrt med arbeidsbenker med avtrekksskap. Avtrekksskapet skal ha gjennomiktig avskjerming. Ventilasjonen i slike rom skal være atskilt fra den øvrige ventilasjonen, og avtrekksluften skal føres direkte ut i det fri, eventuelt etter nødvendig rensing.

Utarbeiding av tiltak skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Dette har vi funnet hos dere:

I brev av 09.04.2019 skriver Stjørdal kommune at det er nytt ventilasjonsanlegg som dekker vognhall og øvrige del av bygget. Vi fikk opplyst at det ble montert eksosavsug på kjøretøyene som faller av når de

kjører ut av vognhallen. I tillegg er det kjøpt nye brannbiler Euro 6, som det ikke er mulig å koble eksosavsug på.

En del brannstasjoner har montert forsterket avtrekkssystem som slår seg automatisk på når kjøretøyene starter opp og CO₂ nivået kommer opp til et visst nivå.

Dagens løsning er ikke tilfredsstillende og må utbedres.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c og 4-5 første ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) §§ 7-1, 7-2 og 7-3.

#4 Pålegg - Arbeidslokaler og arbeidsplasser

Arbeidsgiver skal sørge for fullt forsvarlige arbeidsplasser og arbeidslokaler. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant.

Innen 01.08.2024 må dere sende oss:

- bekreftelse på at det er etablert tilfredsstillende belysning
- bekreftelse på at det ikke er innsyn i omklingsgarderober
- bekreftelse på at besøkende ikke kan gå direkte inn på brannstasjonen
- bekreftelse på at det er etablert en ordning som sikrer at branntepper eller annet utstyr blir vasket så snart som mulig
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

For å sikre at hensynet til arbeidstakers helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt, skal arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Fysiske arbeidsmiljøfaktorer som bygnings- og utstyrsmessige forhold, inneklima, lysforhold, støy, stråling o.l. skal være fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd.

Arbeidsplassen skal innredes og utformes slik at arbeidstaker unngår uheldige fysiske belastninger. Nødvendige hjelpemidler skal stilles til arbeidstakers disposisjon. Det skal legges til rette for variasjon i arbeidet og for å unngå tunge løft og ensformig gjentakelsesarbeid. Ved oppstilling og bruk av maskiner og annet arbeidsutstyr skal det sørges for at arbeidstaker ikke blir utsatt for uheldige belastninger ved vibrasjon, ubekvem arbeidsstilling o.l.

Arbeidslokaler og atkomst til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomheten og de arbeidsplassene som skal finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Arbeidsplasser skal være dimensjonert, innrettet og tilpasset arbeidets art, arbeidsutstyret og den enkelte arbeidstaker. Gulvarealet skal være så stort at det blir tilstrekkelig fri plass til gode og varierte arbeidsstillinger og bevegelser, og slik at arbeidet og bruk av arbeidsutstyr ikke medfører fare for sikkerhet og helse.

Arbeidsutstyr skal plasseres og oppstilles slik i forhold til omgivelsene at utførelse av arbeid, samt bruk og vedlikehold av arbeidsutstyr ikke medfører fare for sikkerhet og helse.

Fundamenter og festeanordninger for arbeidsutstyr skal være slik at innretningen er stabil.

Arbeidsplasser, arbeidsutstyr og prosesser skal avskjermes mot omgivelsene når det utføres arbeid som kan innebære belastning, fare eller helserisiko for andre arbeidstakere for eksempel på grunn av lys, stråling, sprut, støy eller luftforurensning.

Ved utforming og innredning av arbeidsplasser og arbeidslokaler skal det tas særlig hensyn til fare for vold og trussel om vold.

Dette har vi funnet hos dere:

Det er dårlig belysning i fellesarealer med gammel armatur og det har vært brannspill i lysarmatur i treningsrommet. Vi fikk opplyst at stasjonen har mye gammel elektrisk utstyr og årsaken til brann skjer oftest i elektrisk utstyr.

Etter dusjing må ansatte opp i 2. etasje for å ha på seg sivile klær. De må da passere publikumsarealet som er åpent for besøkende, i bare underbekledningen. Dette er uverdigg for både ansatte og besøkende.

Det er innsyn i omkleddingsgarderobe og trimrom på nordsiden av stasjonen etter nytt nabobygg ble satt opp.

Arbeidsplassforskriften 3-4 stiller krav om at det ikke skal være innsyn inn i garderober.

Arbeidsplassforskriften § 2 – 14 stiller krav om at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom mv får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer mv.

Videre har arbeidsplassforskriften § 2-1 krav om at arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomhet og de arbeidsplassene som finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og 4-4 første ledd og andre ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 2-1.

#5 Pålegg - HMS-arbeid - tiltak og plan

Arbeidsgiver skal iverksette tiltak og/eller utarbeide plan for å redusere risikoforholdene i virksomheten. Tiltakene skal bygge på en gjennomført kartlegging og risikovurdering. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne, verneombud og tillitsvalgte.

Innen 01.05.2025 må dere sende oss:

Oversikt over gjennomførte tiltak og/eller plan med frist for gjennomføring av tiltak.

I tiltakene og/eller i planen må Stjørdal kommune :

- Legge fram en plan som beskriver hvordan brannstasjonen på Stjørdal skal oppgraderes slik at den tilfredsstillende Arbeidsmiljølovens bestemmelser om et forsvarlig arbeidsmiljø.

Det må dokumenteres hvordan Stjørdal kommune vil tilfredsstillende kravene som sikrer at:

- det er tilstrekkelige antall dusjer slik at røykdykkere og andre ansatte som har vært eksponert for brannrøyk raskt kommer seg inn i dusjen
- det er egen grovgarderobe for begge kjønn
- logistikken etter en innsats blir forenklet (grovgarderobe, dusj, rengarderobe)
- det er muligheter for tilfredsstillende oppbevaring av forurenset utstyr og bekledning etter en innsats inntil det blir rengjort
- det blir tilfredsstillende inn klima og ventilasjon på stasjonen
- at møterom og kontorløsningen for ansatte blir bedret

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidsmiljøet i virksomheten er fullt forsvarlig ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av faktorer i arbeidsmiljøet som kan innvirke på arbeidstakernes fysiske og psykiske helse og velferd.

For å redusere risikoen i arbeidet, skal arbeidsgiver iverksette tiltak og/eller utarbeide plan. Tiltakene og/eller plan må bygge på en gjennomført kartlegging og risikovurdering. Arbeidstakerne og deres tillitsvalgte skal medvirke i utarbeidelsen av tiltak og/eller plan.

Dette har vi funnet hos dere:

Personalrom.

Vi fikk opplyst at det etter en større innsats kan mange (ca 20) ansatte delta, mange av dem er røykdykkere. De kler av seg på innsatsstedet og når de kommer fram til brannstasjonen er det viktig at de kommer seg inn i dusjen så tidlig som mulig. Brannbekledningen gir liten beskyttelse mot hudopptak og huden er det største organet vi har. Forskning viser at PAH (som dannes ved ufullstendig forbrenning) kan skilles ut gjennom huden flere dager etter en innsats. Det er derfor viktig at spesielt røykdykkere får dusje så raskt som mulig etter innsatsen. Stasjonen har 4 dusjer og det kan synes lite når det er mange som skal dusje samtidig. Vi fikk opplyst at flere ansatte velger å dra hjem for å dusje, og en årsak kan være at de må vente litt for lenge. Det er uheldig at lukt og helsefarlige kjemikalier tas med inn i private hus.

Stasjonen har felles grovgarderobe, der ansatte skal strippe seg ned før de går inn i dusjen. Ved større innsats fylles grovgarderoben og vaskerom (skitten sone) opp med sekker med brannbekledning og utstyr i påvente av rengjøring. Det er mulig å vaske 4 sett om gangen i maskinen slik at det tar tid før alt er vasket. Under en innsats før jul 2023 ble det brukt et branntepp for å slukke en trafostasjon som brant, og teppet er fortsatt ikke vasket pga manglende fasiliteter. Etter en større innsats kan det lukte brannrøyk i stasjonen over flere dager da ventilasjonsforholdene ikke er optimale. På vinteren må utstyr som brannslanger og annet redskap tas inn i rein sone for å tines.

Etter dusjing må ansatte opp i 2. etasje for å ha på seg sivile klær. De må da passere publikumsarealet som er åpen for besøkende. Det burde lett la seg gjøre å ordne en besøkskontroll på stasjonen.

Brannstasjonen har en del begrensninger ved skille mellom reine og ureine soner og logistikken for grovgarderobe/dusj/rein garderobe er en stor utfordring. Grovgarderoben er felles for begge kjønn og dette er ikke akseptabelt.

Inneklima/kontorer/møterom:

Det opplyses at vinduer og porter er så dårlig isolert at det trekker mye og dette er spesielt merkbart i kontorer, oppholdsrom og verksted. Det er kaldt på vinteren og varmt på sommeren. Det er støy fra luftkompressor på kontorene.

Det er mangel på kontorarbeidsplasser og ved møter der flere enn 6 personer er tilstede blir bl.a. spiserom tatt i bruk. Vaktrom for mannskaper på vakt er trangt og dårlig egnet. Ved større arrangement, der det er påkrevd døgnkaserne, sover ansatte på madrass på golvet i kontorlokalene.

Det er dårlig belysning i fellesarealer med gamle armaturer og det har vært branntilløp i lysarmatur i treningsrommet.

Arbeidsplassforskriften § 2 – 14 stiller krav om at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom mv får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer mv.

Videre har arbeidsplassforskriften § 2-1 krav om at arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomhet og de arbeidsplassene som finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Arbeidsplassforskriften kap 3 stiller krav om at det normalt skal være adskilte garderober, vaskerom (inkl. dusj) og toaletter for kvinner og menn. Ansatte ved brannstasjonen utfører arbeid der behovet for klesskifte og vask/dusj er nødvendig, og det er da et krav om skille mellom reine og ureine soner, adskilte garderober, vaskerom inkl dusj.

Arbeidsmiljøloven § 4-4 første ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 2-11 har bestemmelser om at arbeidslokaler og arbeidsplasser skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser får tilfredsstillende belysning for å verne arbeidstakernes sikkerhet og helse.

Arbeidsplasser utendørs og under jord skal være tilstrekkelig opplyst ved kunstig belysning dersom dagslys ikke er tilstrekkelig. Der det av sikkerhetsmessige grunner anses påkrevd, skal også ferdselsveier ha belysning. Belysningsstyrken skal være tilpasset de rådende arbeids- og trafikkforhold. Lysinstallasjonene skal være tilpasset de klimatiske forholdene.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c og 4-1 første ledd og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 6.

#6 Pålegg - Arbeidslokaler og arbeidsplasser

Arbeidsgiver skal sørge for fullt forsvarlige arbeidsplasser og arbeidslokaler. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant.

Innen 01.05.2027 må dere sende oss:

Stjørdal kommune skal ha oppgradert brannstasjonen slik at den tilfredsstillende arbeidsmiljølovens

bestemmelser om et forsvarlig arbeidsmiljø.

Det må dokumenteres at Stjørdal kommune tilfredsstiller kravene som sikrer at:

- det er tilstrekkelige antall dusjer slik at røykdykkere og andre ansatte som har vært eksponert for brannrøyk raskt kommer seg inn i dusjen
- det er egen grovgarderobe for begge kjønn
- logistikken etter en innsats er forenklet (grovgarderobe, dusj, rengarderobe)
- det er muligheter for tilfredsstillende oppbevaring av forurenset utstyr og bekledning etter en innsats inntil det blir rengjort
- at det blir tilfredsstillende inn klima og ventilasjon på stasjonen
- at møterom og kontorløsninger for ansatte er bedret
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

For å sikre at hensynet til arbeidstakers helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt, skal arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Fysiske arbeidsmiljøfaktorer som bygnings- og utstyrmessige forhold, inn klima, lysforhold, støy, stråling o.l. skal være fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd.

Arbeidsplassen skal innredes og utformes slik at arbeidstaker unngår uheldige fysiske belastninger. Nødvendige hjelpemidler skal stilles til arbeidstakers disposisjon. Det skal legges til rette for variasjon i arbeidet og for å unngå tunge løft og ensformig gjentakelsesarbeid. Ved oppstilling og bruk av maskiner og annet arbeidsutstyr skal det sørges for at arbeidstaker ikke blir utsatt for uheldige belastninger ved vibrasjon, ubekvem arbeidsstilling o.l.

Arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomheten og de arbeidsplassene som skal finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Arbeidsplasser skal være dimensjonert, innrettet og tilpasset arbeidets art, arbeidsutstyret og den enkelte arbeidstaker. Gulvarealet skal være så stort at det blir tilstrekkelig fri plass til gode og varierte arbeidsstillinger og bevegelser, og slik at arbeidet og bruk av arbeidsutstyr ikke medfører fare for sikkerhet og helse.

Arbeidsutstyr skal plasseres og oppstilles slik i forhold til omgivelsene at utførelse av arbeid, samt bruk og vedlikehold av arbeidsutstyr ikke medfører fare for sikkerhet og helse.

Fundamenter og festeanordninger for arbeidsutstyr skal være slik at innretningen er stabil.

Arbeidsplasser, arbeidsutstyr og prosesser skal avskjermes mot omgivelsene når det utføres arbeid som kan innebære belastning, fare eller helserisiko for andre arbeidstakere for eksempel på grunn av lys, stråling, sprut, støy eller luftforurensning.

Ved utforming og innredning av arbeidsplasser og arbeidslokaler skal det tas særlig hensyn til fare for vold og trussel om vold.

Dette har vi funnet hos dere:

Personalrom.

Vi fikk opplyst at det etter en større innsats kan mange (ca 20) ansatte delta, mange av dem er røykdykkere. De kler av seg på innsatsstedet og når de kommer fram til brannstasjonen er det viktig at de kommer seg inn i dusjen så tidlig som mulig. Brannbekledningen gir liten beskyttelse mot hudopptak og huden er det største organet vi har. Forskning viser at PAH (som dannes ved ufullstendig forbrenning) kan skilles ut gjennom huden flere dager etter en innsats. Det er derfor viktig at spesielt røykdykkere får dusje så raskt som mulig etter innsatsen. Stasjonen har 4 dusjer og det kan synes lite når det er mange som skal dusje samtidig. Vi fikk opplyst at flere ansatte velger å dra hjem for å dusje, og en årsak kan være at de må vente litt for lenge. Det er uheldig at lukt og helsefarlige kjemikaler tas med inn i private hus.

Stasjonen har felles grovgarderobe, der ansatte skal strippe seg ned før de går inn i dusjen. Ved større innsats fylles grovgarderoben og vaskerom (skitten sone) opp med sekker med brannbekledning og utstyr i påvente av rengjøring. Det er mulig å vaske 4 sett om gangen i maskinen slik at det tar tid før alt er vasket. Under en innsats før jul 2023 ble det brukt et branntepp for å slukke en trafostasjon som brant, og teppet er fortsatt ikke vasket pga manglende fasiliteter. Etter en større innsats kan det lukte brannrøyk i stasjonen over flere dager da ventilasjonsforholdene ikke er optimale. På vinteren må utstyr som brannslanger og annet redskap tas inn i rein sone for å tines.

Etter dusjing må ansatte opp i 2. etasje for å ha på seg sivile klær. De må da passere publikumsarealet som er åpen for besøkende. Det burde lett la seg gjøre å ordne en besøkskontroll på stasjonen.

Brannstasjonen har en del begrensninger ved skille mellom reine og ureine soner og logistikken for grovgarderobe/dusj/rein garderobe er en stor utfordring. Grovgarderoben er felles for begge kjønn og dette er ikke akseptabelt.

Inneklima/kontorer/møterom:

Det opplyses at vinduer og porter er så dårlig isolert at det trekker mye og dette er spesielt merkbart i kontorer, oppholdsrom og verksted. Det er kaldt på vinteren og varmt på sommeren. Det er støy fra luftkompressor på kontorene.

Det er mangel på kontorarbeidsplasser og ved møter der flere enn 6 personer er tilstede blir bl.a. spiserom tatt i bruk. Vaktrom for mannskaper på vakt er trangt og dårlig egnet. Ved større arrangement, der det er påkrevd døgnkaserne, sover ansatte på madrass på golvet i kontorlokalene.

Det er dårlig belysning i fellesarealer med gamle armaturer og det har vært branntilløp i lysarmatur i treningsrommet.

Arbeidsplassforskriften § 2 – 14 stiller krav om at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom mv får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer mv.

Videre har arbeidsplassforskriften § 2-1 krav om at arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomhet og de arbeidsplassene som finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Arbeidsplassforskriften kap 3 stiller krav om at det normalt skal være adskilte garderober, vaskerom (inkl. dusj) og toaletter for kvinner og menn. Ansatte ved brannstasjonen utfører arbeid der behovet for klesskifte og vask/dusj er nødvendig, og det er da et krav om skille mellom reine og ureine soner, adskilte garderober, vaskerom inkl dusj

Arbeidsmiljøloven § 4-4 første ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 2-11 har bestemmelser om at arbeidslokaler og arbeidsplasser skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser får tilfredsstillende belysning for å verne arbeidstakernes sikkerhet og helse.

Arbeidsplasser utendørs og under jord skal være tilstrekkelig opplyst ved kunstig belysning dersom dagslys ikke er tilstrekkelig. Der det av sikkerhetsmessige grunner anses påkrevd, skal også ferdsselsveier ha belysning. Belysningsstyrken skal være tilpasset de rådende arbeids- og trafikkforhold. Lysinstallasjonene skal være tilpasset de klimatiske forholdene

Det er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og 4-4 første ledd og andre ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 2-1.

#7 Pålegg - HMS arbeid - avviksrutine

Arbeidsgiver skal iverksette rutine for avvikshåndtering. Arbeidstakerne, verneombud og tillitsvalgte skal medvirke i å utarbeide rutinen. Arbeidstakerne skal gjøres kjent med rutinen.

Innen 01.08.2024 må dere sende oss:

- Kopi av avviksrutinen
- Beskrivelse av hvordan virksomheten sikrer at avvik som er brudd på lov og forskrift blir behandlet på en tilfredsstillende måte
- Beskrivelse av hvordan rutinen er gjort kjent for arbeidstakerne

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal iverksette rutine for å avdekke og rette opp avvik knyttet til arbeidsmiljøforhold.

Avvik er en overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av arbeidsmiljøloven. Arbeidstakerne og deres tillitsvalgte skal medvirke i utarbeidelse av avviksrutinen.

Dette har vi funnet hos dere:

Virksomheten benytter avvikssystemet Compilo og for faste ansatte er det forholdsvis greit å bruke avvikssystemet, men for deltidsansatte er det litt tungvint. De må logge seg inn på Stjørdal kommune og dette gjør de sjelden etter en innsats. Vi fikk opplyst at det er prosedyrer på det meste og det er arbeidsgiver, her brannsjefen som fordeler oppdrag. Dersom avviket ikke er lukket innen 30 dager, går avviket til sektorleder bydrift og infrastruktur. For at det ikke skal bli mange ubehandlede avvik til sektorleder, blir avvikene lukket uansett om tiltak er iverksatt eller ikke.

Under tilsynet registrerte vi en rekke avvik som ikke har blitt behandlet på en tilfredsstillende måte og som eksempel kan nevnes mangel på vaskehall og mangelfull ventilasjon flere steder på stasjonen, bl.a. vognhallen. Det er viktig at avvik som er klare brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser blir behandlet i rette instanser og ikke lukkes før det er tatt en beslutning som er tilfredsstillende.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven § 3-1 første ledd og andre ledd bokstav e og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2024/17430. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet (arbeidsmiljøloven § 18-6 (8)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis dere ikke har verneombud, skal du gi kopien til representanten for de ansatte.

Mer informasjon?

Les mer om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Frid Mikkola
fung. seksjonsleder

Sandra Hoddø Steinbakk
senioringeniør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:

VÆRNESREGIONEN BRANN- OG REDNINGSTJENESTE AVD STJØRDAL, Postboks 133, 7501 STJØRDAL